

ALBINA

Esc de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominica, candu o cola intraga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:
pe ana intregu 8 fl. v. a.
" diumetate de anu 4 " " "
" patrarlu 2 " " "
pentru Romanii si strainetate:
pe ana intregu 16 fl. v. a.
" diumetate de anu 8 " " "
" patrarlu 4 " " "

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune. **Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43**, unde suntu a se adresa si corespundintiele, ce privese Redactiunea, administratiunea seu speditura cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretulu timbrului cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

pre anulu 1868.

Pretulu de prenumeratiune pent. Austria

pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 4 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 2 fl. v. a.

pentru Romanii si strainetate

pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 8 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 4 fl. v. a.

Dd. prenumeranti sunt rogati a insenna curatu numele si conumele, locuinti'a si post'a din urma. Banii se se adreseze redactiunei in Viena, Josefstadt, Lange Gasse nr. 43.

Viena 19/31 dec. 1867.

Romanii din comitatulu Aradului au formatu in unanimitate unu comitetu a direge actiunea natiunala. Corespundinti'a nostra mai la vale descrie otarile adunantiei facute in cea mai buna contielegere. Ne retienemu a comentat' fap'ta, securi ca romanii de pretotindene o vor precepe, o vor salutá, vor incerca imitarea. Romaniloru aradani se cuvine onorea iniciativei! —

Clubulu deákistiloru gratulá presiedintelui seu, si apoi cu totii gratulara dlui Deák cu ocaziunea anului nou, multiamindu-i de conducerea prin care a e-luptatu „tierii“ (asiè afirma densii) recunoscerea atatoru drepturi frumose.

Si noi trebuie se recunoscemu ca magiarii suntu in dreptu a gratulá si altor'a si loru insisi. De candu esiste Ungari'a, situatiunea politica neci odata n'a fostu mai favoritoria elementului magiaru de catu acum'a.

In trecutu, Ungari'a poliglota era unu corpu politicu, ca tiéra, dar nu ca natiune. Astadi magiarii pretindu a impune tierii intregi natiunitate loru, si poliglota Ungaria a o numi „natiune politica magiara.“

In trecutu, locuitorii Ungariei inaintea legiloru se impartiau in doue clase mari: nobili si nenobili, fora privire la natiunitate, si asiè era reu egalu pentru tote limbele. Astadi inca existu doue clase mari, dar nu mai multu spre reu comunu, ci in favorea elementului magiaru, adeca aceste doue clase de astadi suntu: poporulu magiaru si poporele nemagiare.

Celu de antai adeca poporulu seu natiunitate magiara stapenesce; era clas'a a doua: natiunitatile nemagiare, ele servescu.

In trecutu, iobagiulu facea robota aristocratului. Astadi natiunitatile nemagiare facu robota elementului magiaru, si este o robota mare in multe ramuri ale vietii: la dieta in desbateri nemagiarii trebuie se folosca limb'a magiara, la tote oficiolatele politice-administrative si judecatoresci de la cele mai nalte pana la cele din urma pretotindene limb'a magiara, acesteia cauta se servesca si romanulu, si serbulu, si slovaculu etc. Ore acest'a nu este robota natiunala, fe-

dalismulu natiunitatei, trecutu in lege casí robot'a individului si basatu pe nisce principie scintite politice totu analoge?

Ati eliberatu bratiile muncitoare la anulu 1848, ati introdusu demnitatea omului, si fap'ta buna merita lauda. Dar de ce astadi nu mai voiti se eliberati si natiunitatile muncitoare, se lasati a se aiba fie carea de ele demnitatea sa?

Responsulu e lesne, pentru ca nisuintiele magiare tientescu la suprematia. Din acestu punctu de vedere egoisticu, ei se potu felicita astadi ca neci candu alta data.

Ei se potu bucura, sciindu pre bine ca acele castiguri numai anevioia vor fi tote meritulu loru, si multe detorescu acelu faptoru potinte care pre unguri i-a consideratu purure de „dragulu mamei“, chiar si in timpulu celu mai reu, sub absolutismulu lui Bach, in catu Széchenyi a fostu in dreptu se dica despre conatiunaliu sei magiari ca densii au capetate pedepsa ceea ce natiunitatile au capetatu de remuneratiune.

Deci magiarii se-si gratuleze. Noi inse cari tienemu la intielpt'a sentintia a protoregelui Stefanu cumca „regatulu unei limbe“ este slabu, prin urmare ca trebuescu multiamite tote limbele pentru a intari Ungari'a, — noi, durere, nu potemu gratulá, ca ci limbele nu-su multiamite.

— Ministeriulu Cislaitaniei este formatu, se sci si personele ce-lu compunu, totusi diurnalulu oficiale neci astadi nu aduce denumirile. Se ascépta ca acestu ministeriu se vina cu unu programu a respinge in modu categoricu ideia bancrotarii, si a promite mari reductiuni in armata.

— Noulu cabinetu italianu inca nu s'a potutu forma. Negotiatiunile decurgu cu barbati moderati.

Scólele nostre in Transilvani'a. *)

IV.

In cati-va numeri precedinti am vorbitu despre alegerea materialului de invetiamentu, despre metod'a invetiamentului si despre educatiune. — Unu planu de invetiamentu corespundietoriu, este in adeveru un'a din conditiunile cele mai de lipsa ca se potemu ajunge scopulu desemnatu pentru instructiunea publica. Inse neci celu mai bunu planu, neci celu mai alesu materialu de invetiamentu nu

*) La reflexiunile ce ni le-a facutu la articulu nostri pre-tempurá reposatulu redactoru alu „Foi administrative archidieceesane“ in nr. 9, ni luamu voia a observá — si pana vom fi gat'a cu tote deslucirile nostre — numai atat'a ca densulu a facutu acele reflexiuni din punctulu seu de vedere bisericescu, fora neci o esperiinta, era noi stamu in punctulu de vedere alu fapteloru, basati pre intuitiunea si autopsia propria, si de aci vine ca lui i se parú descrierea nostra pre essagerata. Acoia inse cari au cetitu cu atentiune si fora preocupatiune articulu ce au esitu in privinti'a acest'a in tote diariile nostre, si anume articulu din Giurgiu din 5 maiu 1867 in „Gazeta Transilvaniei“ nr. 36; din foisior'a „Albini“ nr. 70; corespun-

folosescu nemica, deca nu vor fi invetiatori apti, cultivati in tote direptiunile, astfelu in catu densii, acelu materialu de invetiamentu corespundietoriu scopului seu, se lu scie impartasi intr'unu modu dezvoltatoriu, amesuratu facultatiloru ce le vor fi posedindu elevii. Si in privinti'a acest'a, Austri'a peste totu, era in deosebi mai romanii stamu forte reu, si de nu ne vom silá a cunoasca acestu reu si a aduce medicamentulu cuviinciosu in contr'a lui, suntemu amenintiati cu perire.

In scólele populare ale nostre, invetiatorii nu numai ca nu s'au radica tu la inaltimea timpului, ci avemu intredensii inca si mesteri, diaci, cantori, fora de neci o cunoscintia mai lamurita, fora neci o educatiune, fora neci o didactica, fora neci o pedagogia, cari maltratéza frumosele talinte ale prunciloru nostri, tocma ca nisce gradinari neesperti, taiandu ramurile arboriloru unde si candu nu trebuescu.

Noi inca n'am ajunsu acolo, ca se cunoascemu ca invetiatoriulu — caruia parintii incredintéza celu mai scumpu tesauru ce-lu posedu — trebuie se fie unu barbatu in adeveru cultivatu, atatu preste totu, catu si in specialitatea sa; unu barbatu plinu de caracteru si moralitate. Ci noi cugetamu ca am facutu destulu pentru crescerea si invetiatur'a copiiloru nostri deca ii damu pre man'a unoru nataréi stricati, scosi din clase pentru necapacitate si inzestrati cu decrete de invetiatori pentru ca suntu fiii cutarui seu cutarui privilegiatu si si-au sciutucastigá óresi-cum decretulu numai ca se scape de oblegatiunea militara, seu carii se obléga ca vor servi pe mai putienu, precum dice poporulu nostru celu inca minorenu si neespertu in caus'a acest'a. — Dreptaceea noi si cutezamu a dice canoi si toti romanii iubitori de propasirea poporului, trebuie se ne tanguim din adanculu sufletului vediendu ca astfelu de priviri afla locu si astadi, si inca in regiunile mai inalte si datatorie de mesura, si ca din acesta cauza multimea cea mai mare a cetatianiloru fiindu avisata a se cultivá numai in aceste scóli, stá apesata si impededata in cultivarea si dezvoltarea spiretului, si asiá amenintiata de intunereculu mortii.

Se ceru dara mesure urginti, forte urginti spre delaturarea reului, si intre acestea ar fi cea d'antaja ingrigirea de preparandie bune, in cari candidatii de

dinti'a din Teca in „Concordia“ nr. 81, cert'a in Babohalm'a, si mai nou in „Telegr. Rom.“ nr. 79 si 80 etc. etc. etc. ne vor soi judeca si pre noi. Reflexiunile pomenite n'au potutu detrage nemica din adeverulu asertiuniloru nostre, si de aceea nu ne vom impedeá de a le continua, desi o scimu bine ca avemu d'a lupta in contra prejudetului, nesciintiei, pigritéi, reutatiunei, credintii de autoritate, intrigelor si calculatiuniloru egoistice. Au nu dice „Gazeta Transilvaniei“ in nr. 41 din 1866 intre altele si urmatóriele cuvinte multu-insomnatórie: „A nu ne ocupá de instructiunea si educatiunea poporului, este a fi declarat fatisiu neamicu alu tierii si alu Domnitorului.“ Si numai mai alalta-ieri cetiramu in o soia: „Astadi puterea probata a unui poporu viu stá in valórea militara si in numerulu copiiloru ce frecuentéza scólele.“

invetiatori se se pregatesca pentru totu felulu de scóli populare.

Se vedemu ce cultura este prescrista astadi pentru candidatii de invetiatori populari?

Fostulu ministeriu de invetiamentu a prescristu pentru preparandia unu cursu de doi ani langa o scóla capitala. Cursulu preparandialu are se se incepa si se se finésca cu anulu scolasticu alu acelei scóli capitale. Mai departe se cere de la candidati, ca cultura pregatitoria:

a) se fie absolvatu cu succesu bunu o scóla reala, seu gimnasiulu inferioru;
b) se fie trecutu de 16 ani;
c) se nu aiba defecte fisice, cari l'ar face necapace pentru oficiulu invetiatorrescu, si se fie deplinu sanetosu;
d) se aiba portare morala si naravuri bune, si cunoscintia de cantari.

Óre tienu-se la noi baremu aceste prescriste? Tienu si nu pre, dupa impregiurari, ca ci noi aflamu la tote exceptiuni, si vom afla pana atunci, pana ce superioritatile nu ni vor pune otare, peste cari se nu mai potemu trece. — Éca ce a disu o auctoritate besericésca provocata in anulu 1857 a organisá astfelu preparandia: „Cu radicarea cursului pedagogicu la unu anu si introducerea cartiloru bune (?) s'a grigitu din destulu pentru scólele poporului (!!). Preparandia noastra nu se póte organisá dupa mustr'a altoru asemenea institute, pentru ca relatiunile si trebuintiele nostre suntu cu totul deosebité (?), pasirea cu inceptulu aduce mai bune fructe de catu saritur'a ca la alte popóra (?), pana candu suntu scólele populare reu platite, intru unu invetiatoriu deplinu esculu s'ar cresce numai elementulu stravantu (!) si nemultiamitoriu.“

Noi cugetamu ca aceste idei nu au lipsa de comentariu, si rezultatulu loru ni se infatiséza intr'unu modu durerosu; atat'a inse nu ne potemu contená a nu observá ca daca astfelu de idei vinu din inaltime, apoi putienu avemu de speratu pentru venitoriu, pana ce densele vor fi datatorie de mesura.

V.

La otarirea problemei ce are preparandia d'a implini in cursu de doi ani si in privinti'a scopului ce are se-lu ajunga, s'a purcesu din acelu principiu: ca ea are necontentu se tienu naintea ochiloru trebuintiele scólei populari, si se instrueze si essercieze pre candidati mai aprópe in cele ce vor avé densii a invetiá si prestá ca fitori invetiatori. Si acest'a restringere s'a facutu fatala pentru ei. Cine n'a crutiatu ustanelele, a potutu observá cate greutati sentiescu invetiatorii in suer'a loru. Ei primescu materialulu de invetiamentu in carti aprobate, de multe ori tare tiermurite, seu ce e si mai reu, in studie scrise, si fiindu ca pe acestea trebuie se si le intiparésca in memoria intr'unu timpu destulu de scurtu, n'au regasu de a cugetá si la acele discipline ce eliberéza spiretulu si luminéza mintea, si acest'a cu atat'a mai putienu, cu catu ei se primescu in cursulu preparandialu o mare parte si nepregatiti;

ba precum se vede din unele decrete ce se dau invetiatorilor, li e si opritu a se escultivá prin obiecte desvoltátorie de spiretu. Apoi unu invetiatoriu care in desvoltarea sa este legatu de cutare carte din cutari tipografii si de cutare instructiune unilateralá, nu lucra neci odata la cultivarea elevului cu intieleptiune, devotiune, zelu, càci i lipsesce pregatirea, si invetiatur'a ce o predá elu remane numai o dresura desbracata de ori ce spiritu si asiá si nefruptuitoria.

Din acestu punctu de vedere a urmatu firesce si stergerea celor mai insemnate discipline, adeca Logie'a si Psihologie'a, din planulu de invetiamentu alu preparandieloru, desí ele n'ar trebú se lipsésca pentru unu invetiatoriu alu caruia subiectu de cultivare este spiretulu scolarului. Asemene lipsescu dintre disciplinele speciali ale preparandiei: Metodie'a speciala, Istorie'a, Geografie'a, Istorie'a naturala, desí fora de acestea neci unu individu nu póte aspirá la cultura, cu atat'a mai putienu va fi densulu in stare a cultivá si luminá generatiunea crescatória. Ací ni vine a asemená pre invetiatorii nostri, astfelu pregatiti, cu chirurgii cari si unii si altii nepregatiti din destulu se jóca, cestia cu trupulu, éra cea cu spiritulu omului.

Obiectele de invetiamentu pentru preparandia sunt astadi urmátoriele:

- a) religiunea si istorie'a biblica;
- b) pedagogie'a si metodie'a;
- c) limb'a, adeca cetirea si scrierea corecta, apoi gramatic'a;
- d) computulu;
- e) scrierea frumósa si detersa;
- f) desemnulu si geometrie'a;
- g) cantulu;
- h) economie'a.

Cumca aceste discipline nu sunt de ajunsu spre escultivarea unui statu invetiatoriu, se vede din aceea càci cea mai mare parte a invetiatorilor, pre langa tóte ustanele profesorilor, e cu totulu neindemanaticu in oficiulu seu. Loru li lipsesce spiritulu, poterea petrundiatória, voitiunea, cuprinderea si direptiunea in cele ce se tienu de viétie'a omenésca si de timpulu presentu. Ce neindemanateca in cele ce li se aréta in forma schimbata éra nu dupa siablóne, ce mecanismu si slendrianu in propunerea invetiamentulu, ce concepte crude despre chiamarea invetiatorésca, despre educatiune si invetiamentu, ce nepasare si neinteresu pentru idealulu culturei omenesce, si ce aplecare spre materialismu deositoriu observedi candu ai de a face cu densii! Si de unde provinu acestea? De buna séma de acolo càci li lipsesce o cultura formala mai adanca de specialitate, si acést'a resare din acea imprejurare càci prin unilateral'a tiermurire in pregatirea invetiatoriloru fiitori se forméza lacune essentiali si fórté daunóse, din cauza cà — antaiu: s'au delaturatu din planulu de invetiamentu alu preparandieloru unele obiecte de invetiamentu neconditiunatu necesarie, — a dóua: càci cele permise se predau ici colé in modu nu de ajunsu si putienu desceptatoriu.

Ajungemu departe cà neci conditiunile prescise in planulu de organizatiune presenta nu se pazescu cu acuratétia din partea instituteloru de preparandia, de óra-ce se primescu si elevi fora de neci o pregatire, apoi nu se tienu cu densii la finea anului alu doile prescisele essamine de capacitate, ci se indestulescu cu essamenulu semestralu éra capacitatea nu se prè cauta, ba de multe ori e destulu a sci ceva din asiá-numit'a

instructiune, si de aci vine cà candidatii cari d'abié au trecutu prin cursulu preparandiale séu neci nu l'au amirositu de departe, au plati bune la scoli capitale, din contra altii mai capaci se aplica pre la veri o scolutia de necesitate cu o plautia atatu de modesta, de neci nu merita a fi pomenita.

Mai lipsesce inca la unele preparandii si scól'a capitala, de carea are se fie legata. Din defectulu acesteia, lipsesce la acei preperandi pedagogie'a scolará practica, adeca cunoscentie'a practica despre tractarea metodicá ce este de a se observá la obiectele de invetiamentu in scól'a populara, despre usuarea cartiloru prescise, despre introducerea si sustinerea unei discipline scolastice basate pe religiositate si moralitate, si despre modulu de a sci ocupá pre elevi intr'unu modu favoritoriu pentru chiamarea loru. Neci unu candidatu de medicina fora de clinica, neci unu advocatu fara de pracsá sub ingrigirea celor mai esperti, nu se lasa la praes'a de sine, si cu atat'a mai putienu póte lipsí unui candidatu de invetiatoriu scól'a normala in care se invetie cele aretate mai sus.

(Va urmá.)

De la die'ta Ungariei.

Siedintia den 27 dec. a casei reprezentantiloru

(+) Presiedintia o duse astadi Paulu Somnich, notariu fu Csengery.

Ministrii erau toti de facia afara de d. B. Horváth. Se autenticá protocolulu siedintiei tienute in 23 decembre; presiedintele face cunoscuta casei abdicerea de deputatu a lui F. Kossuth, care fu alesu in Némoth-Uregh, comit. Baranya, si presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiuniloru respective.

Deputatul Manojlovits presinta casei petitiunea unui locuitorin din Versietiu, care róga ca se transpuna la deputatu pentru penea ce a datu o armatei unguresce la anulu 1848.

Dupa acestea primindu-se in genere proieptulu regimului in caus'a delegatiunei, se pune la ordina dila desbaterca lui speciala.

Puntulu antaiu, care sustione casei dreptulu de a determiná numerulu membriloru in delegatiune, se primesce fora nici o strafomare.

La puntulu alu II-lea in care e statoritu numerulu membriloru delegatiunei in 60, dintre cari cas'a reprezentantiloru va alege 40, éra cas'a magnatiloru 20. pre langa care numeru cas'a reprezentantiloru va mai alege 10 membri suplenti, deputatul Bezerédy (deákistu) fece emendamentulu, ca din cas'a magnatiloru se se aléga numai 15 membri, adeca a patr'a parte din numerulu 60, éra din a reprezentantiloru 45.

Acestu emendamentu insufla oresi-care grige in barbati regimului, de óra-ce majoritatea dietei se vedea a partení amendamentulu facutu.

Br. Wenkheim, precum si cont. Andrásy voindu a evitá greutatile si pedecele ce s'ar poté nasce in cas'a magnatiloru prin acestu emendamentu, recomandá numerulu statoritu in proieptulu regimului. (Sgomotu mare, strigari: se votámu). Presiedintele pune intrebarca: cà cari sunt pentru testulu originalu respective a regimului se se scólé, la ce minoritatea casei se scólé; se puse apoi la votare nominala emendamentulu lui Bezerédy, si cu asta ocasiune scapa regimulu ca prin pene: de óra-ce 109 au votatu pro, si numai 130 contra adeca pro langa regimu. Deputatii nostri romani si acum au votatu contra regimului; respective contra proieptulu, ba ce e mai multa si deputatii rom. ardeleni votara acum cu „igen“, va se dica contra politicei loru de pan'aci. Dr. Aureliu Maniu, Gozdu, Ioanovits, Mihali si Tulbasu au votatu contra emendamentulu. Asiédara puntulu alu doile cu putienu adaugere se primescu cu acea strafomare, cà membrii ce vor se ésa din delegatiune, cu ocasiunea venirei a celor'a, cari vor fi alesi din tierilo asociate, se se privésca de suplentori.

Cu ocasiunea votarei definitive, majoritatea casei primesce proieptulu regimului in caus'a delegatiunei.

Siedintia casei reprezentantiloru den 28 dec.

(=) Dupa autenticarea protocolulu siedintiei trecute si transpunerea petitiuniloru incurse comisiuniloru respective, presiedintele incheia siedintia pe 1/2 óra.

La reinceperca siedintiei presiedintele anuncia casei sosirea prè grat. rescriptu regescu carele de locu se cetesco cu intrerumpori de „se tréscá.“ Prè grat. rescriptu contine santiunarea legiloru referitóric la cuota, tractatulu de comerciu si vama, si subsidio la detoriele statulu.

Ca suplementu la rescriptulu regescu, dechiara e. Andrásy, cà oficialminte e in cunoscentiatu despre despusetiunile intreprinse pentru infintierea ministeriului parlamentariu translaitanu, santiunarea legei bugetarie po patrariulu primu din anulu viitoriu, si a legei pentru emanciparea jidaniloru.

C. Ghyezy róga ministeriulu ca se binevoiesca inainte de a aduce decisiune noua, a idá deslucire la urmátoriele dóue puncte neavendu cas'a in privintia acést'a informari oficiali, séu oficióse si anume:

1) Suntu proieptulu de legi fundamentali aduse de membri provincieloru reprezentate in senatulu imperiale santiunate séu ba, pe cari se baséza constitutiunea loru adeverata si infintierea ministeriului parlamentariu transl. de la alu caror'a introduce, ca conditiuni, depinde incuvintierea legei pentru afacerile comune? si

2) Primitu-e de provinciele cele lalte ale Maiestatei Sale modulu manipularii afaceriloru comune decisu de die'ta Ungariei?

C. Andrásy dechiara, cà tóte conditiunile de la cari depinde incuvintierea legei pentru afacerile comune imp. sunt implinite, precum e pronunciatu si in prè grat. rescriptu regescu; logile aduse de senatulu imperiale conforme cu ale dietei Ungariei, sunt santiunate si modulu manipularii afaceriloru comunu imp. decisu de dieta, inca e primitu; despro santiunarea legiloru acestor'a n'a inscintiatu oficialminte die'ta, fiindu cà acele nu atingu Ungarie'a deci róga cas'a se promulge legile dejá santiunate.

C. Ghyezy e multiamitu cu deslucirea ministeriului presiedinte.

Dupa cetirea legiloru santiunate presiedintele incredintéza po notariulu Radich cu transportarea loru si a rescriptulu regescu la cas'a magnatiloru; totu de o duta se determina óra trei'a dupa médiadi pentru alegerea membriloru delegatiunei.

C. Tisza interpeléza pe ministerulu de justitia pontru intardiarea lui cu implinirea promisiunei facute inca in luna lui iuliu, de a deslegá catu mai curendu cestiunile posesiunii urbariale si remasietiloru feudalistice, ma chiaru de a presentá casei unu proieptu de lege in cestiunea ultima.

C. Andrásy dechiara — substituandu pe ministerulu de justitia care absentéza —, cà pro catu e informatu, póte aduce la cunoscentia interpelantulu, cà in caus'a acést'a nu numai sunt incepute prelucrarile, ci si proieptulu de lege e gat'a; nu s'a presentatu pana acum'a casei, fiindu acést'a prè ocupata cu alte cestiuni importante.

Interpelantulu se dechiara intru atat'a multiamitu cu respnsulu capetatu, in cata spéra, cà dolocu la redeschiderea sesiunii dietale se va pune proieptulu de lege pe més'a casei.

Cas'a trece acum la desbaterca speciala a proieptulu de lege relativu la intabularea canaleloru si cáiloru ferate in cartea funduala.

Pertraptarea se continua pana la §. 27 si siedintia se aredica pana la 3 óre dupa prandiu, observandu Várady, cà indepartandu-se multi membri, cas'a nu póte aduce decisiune valida.

La 3 1/2 óre sub presidiulu lui Gajzágó se roincepe ptraptarea si se continua pana la §. ultimú fora nici o desbaterca mai interesanta; la acestu § fece, Nic. Szabó unu emendamentu; cas'a lu primesce si desbaterca speciala se termina.

In fine se stringu siedutele de la votanti pentru alegerea membriloru delegatiunei. Vladu n'a votatu. Membrii romani primiti in delegatiune sunt: Ballomiri si Maniu.

Nefiindu altu obiectu de ptraptatu, siedintia se inchide.

Siedintia din 29 dec. a casei reprezentantiloru.

Contele Mikó aréta cumca a incheiatu contratu cu intreprinditorii calei ferate pre sie-

sulu Ungariei (Alfold). Dupa ace'a se aréta rezultatulu alegerii membriloru in delegatiune intre cari se numera si doi romani: Aureliu Maniu si Balomiri. Asemenea se aretara cu numele si cei 10 suplentori. — Cas'a magnatiloru inca tienú astadi siedintia si pertrata totu acestu obiectu, alesu vedemu dintre romani pe Ioane Fauru intre membrii delegatiunei.

Siedintia din 30 dec. a casei reprezentantiloru.

In siedintia de astadi se aréta casei cumca Ludovicu Kossuth, celu tineru, a abdiu de mandatulu seu de deputatu. Dupa ace'a presiedintele incheia siedintia rostindu unu cuventu de despartire.

In cas'a magnatiloru s'a primitu legea despro introducerea cáiloru ferate in cartea funduala. Contele A. Mailatu propune a se felicitá Maj. Loru la anulu nou din partea casei, dupa ace'a incunoscentieza presiedintele cumca siedintiele se voru intrerupe, pana candu se intrunescu delegatiunile.

Aradu, 27 decembre.

Eri dupa médiadi se tienú in localitatile institutulu clericalu de aicia o conferintia, careia intru adeveru i se póte atribuí insemnetate epocala. Scopulu conferintiei se vede din urmátoria epistóla: „Aradu 2/14 decembre 1867. Pl. tit. Domnule! Se simte fórté tare lips'a ca romanimea din comitatulu aradanu, prin o contielegero fratiésca se-si defiga directiv'a ce e de a se urmá intre impregiurarile de acum, si se se intrunésca catu mai strinsu intru o lucrare, ce o ceru de la noi preste totu interesele comune a le patriei, si cu deosebire interesele nóstre nationali.

Spro scopulu acést'a, mai multi membri ai intielegintiei nóstre contrali, adunati intru o conferintie, au aflatu de bine, cà pe die'u 14/26 decembre a. c. adeca pe a dou'a di a serbatoriloru romano-catolice, la 4 óre dup. méd. se se conchiame aicia la Aradu o conferintia mai ampla, carea se partecipo intielegintia nóstra dia tóte partile comitatulu, si preste totu oricine, care e interesatu pentru prosperarea trebiloru comune.

De la convenirea acést'a se ascépta fórté multu in caus'a nóstra oomuna; pontru ace'a ni luámu voia, a te postí pro tit. Domni'a Ta la atins'a conferintia, si totodata a te rugá: se faci, ca din giurulu tit. Domnei Talo se vina la a-cccasi conferintia si alti barbati do ai nostri, cunoscuti despre zelulu loru catra trebile comune, catra cari inse noi de astadata nu ne am potutu adresá deadreptulu.

Contandu pe concurgerea si conlucrarea zelósa, cu salutare fratiésca suntemu. — Mirone Romanulu m. p., N. Philimonu m. p., Lazaru Ioneseu m. p. Conferintia fu deschisa prin o vorbire acomodata, rostita de Mironu Romanu, dupa care apoi prin aclamatiune sura alesi de presiedinte alu conferintiei Sigmundu Popoviciu, éra de notariu Ioane Moldovanu; dupa acestea Lazaru Ioneseu la provocarea presiedintelui a cetitu unu proieptu de programu politicu, prin care spre ajungerea scopulu atinsu in epistóla de mai nainte, s'ar poté concupune *insotirea nationala* a intielegintiei romano din comitatu. Cuprinsulu acestui programu primitu din partea conferintiei cu unanimitate, e urmatoriuulu:

Considerandu-se cumca intru unu statu constitutiunale starea politica a unui poporu mai alesu prin insotiri se póte intarí si promová la scopulu doritu; —

Considerandu-se: cà in comitatulu Aradulu si pana acum se formara partile politice — care desi in multe se potrivecu cu intentiunile nóstre nu mai pucinu loiale ca si a le loru, — dar totusi acele nu corespundu in tóte interese-loru speciali ale poporulu romanu; —

Mai de parte considerandu-se: cà intielegintia romana din comitatulu acést'a nu póte fi indiferinta catra trebile publice ale patriei si intro aceste catra interesele si dorintiele speciali ale poporulu romanu; ma chiar cà se simte naturalminte chiamata a conlucrá spre promovarea acelor'a si a dá expresiune adeverata opiniunei publice a poporatiunei romane din acestu comitatu; —

In fine considerandu-se: cumca indestulirea ulterióra a intereselorú nóstre nationali va aterná mai vertosu de la conlucrarea solidaria a intielegintiei romane in afacerile autonomice a municipieloru comitatense si cetatienesce; — intielegintia romana din comitatulu Aradulu

